

glede na balkansko vprašanje naznanje ter z zadovoljstvom priznava, da Avstrija želi sporazuma. Avstrija predlaga, da bi se aneksijsko vprašanje rešilo med velesilami potom protokolov, ne pa potom konference. Ruska vlada sicer meni, da je ta pot zamudna, vendar pa ni bistvenega pomena, ako se velesile domenijo potom konference ali pa pismeno.

— **Avstrijske kmetijske zadruge** po narodnosti. Koncem leta 1907 je bilo na Avstrijskem 7802 kmetijskih zadrug. Izmed teh jih je bilo 2166 čeških, 822 poljskih, 503 slovenskih, 206 hrvaških, 176 rusinskih, 18 srbskih, 495 italijanskih, 128 rumunskih in 3277 nemških. Slovanskih je skupaj 3951, imajo torej nadpolovično večino nad vsemi neslovanskimi avstrijskimi kmetijskimi zadrugami.

— **Deželnozborske volitve** na Kranjskem. Na Kranjskem so se vršile dne 14. t. m. deželnozborske volitve v splošni skupini. S. L. S. je v vseh okrajih na deželi sijajno zmaga. Socialna demokracija na deželi je popolnoma propadla. Narodno-napredna stranka na deželi ni postavila kandidatov. V Ljubljani so kandidirali kandidat narodno-napredne stranke Turk, soc. demokrat Kristan in mladoliberalcec Mayer. Turk je dobil 1099, Kristan 1078 in Mayer 291 glasov. V Ljubljani je torej ožja volitev med Turkom in Kristanom dne 19. t. m.

Mala politična naznanila.

Dne 11. decembra: Na Dunaju so otvorili shod avstrijskih hišnih posestnikov. Zastopanih je 187 društev hišnih posestnikov in osem zvez, ki zastopajo 37.000 hišnih posestnikov. — V Beogradu je priredila večeraj vseučiliška mladina v Saborni cerkvi zadušnico v Ljubljani padlim žrtvam. — V četrtek se odpre turški parlament. Parlament bo otvoril sultan z nagovorom. — Angleški kralj Edvard je zbolel na raku.

Dne 12. decembra: Večera se je vršil na Dunaju ministrski svet, ki se je bavil s praškimi dogodki. — V Monakovem se je vršil predvečerašnjim velik ljudski shod, ki se je bavil z dogodki v Pragi ter izrazil češkim Nemcem svoje simpatije (naklonjenost) in obljubil pomoč. — Avstro-ogrski posredovalci za trgovinsko pogodbo z Rumunijo pojdejo v drugi polovici januarja 1909 v Bukarešto, da nadaljujejo pogajanja. — Delegati inozemske zveze proti dvoboju so sklenili, da se ustanovi mednarodna zveza proti dvoboju in v varstvo časti, ki bo imela svoj mednarodni osrednji urad. — Govori se, da se državni finančni minister baron Burian resno bavi z vprašanjem vseučilišča v Sarajevu. Izpiti iz nekaterih predmetov bodo tudi v Avstriji veljavni.

Dne 13. decembra: Bolgarski listi poročajo, da so v Sofiji zopet odkrili zaroto proti življenju bolgarskega carja. To da je že šesta zarota od proglastitve neodvisnosti. Mnogo oseb so zaprli. — Italijanski zunanji minister Tittoni je prekinil svoj dopust in se vrne v Rim, ker so glede na balkansko konferenco došla iz Dunaja in Peterburga ugodna poročila. — Pri večerašnjih volitvah v turški državni zbor je bilo izvoljenih vseh 10 mladoturških kandidatov. Veliki vezir in naučni minister sta propadla. — V Indiji ostane malo obsedno stanje, ker so prišli na sled zaroti, ki je nameravala pomoriti vse državne uradnike in angleško oblast odpraviti.

Dne 14. decembra: Baron Bienerth je bil pri cesarju v avdijenci ter mu predložil naredbe glede na odgoditev parlamenta. Danes zboruje ministrski svet. — Listi poročajo, da je turška vlada pripoznala, da je obvezana preprečiti boj kot proti avstrijskemu blagu in obljubila, ukreniti tozadevne odredbe.

no imen, za koje bi tukaj manjkalo prostora, hrabrih častnikov, podčastnikov in prostakov vidimo v zgodovini, ki so bili za posamezne hrabre čine odlikovani v navedenih bitkah.

Dne 13. prosinca leta 1864 umrl je na Dunaju fem. grof Kincky, ki je bil 47 let vlastnik 47. polka; njegovo ime pa se še danes ponosno in častno izgovarja pri polku.

Nič manj krvava bila je tudi bitka proti Prusom leta 1866, katere se je 47. polk udeležil in sicer 1., 2. in 4. bataljon, med tem ko je bil 3. bataljon na Goriškem kot straža proti Laški.

Mnogo slik iz bojišča, posebno pri Kraljevem-Gradcu, nam pričuje o hrabrosti 47. polka, ki mu je bil sedaj lastnik podmaršal vitez plem. Hartung.

Dne 2. julija je na povelje brigade prišel v okraju Maslovel 1. in 2. bataljon prvič v bitko s Prusi, katerima pa je sledil tudi kmalu 4. bataljon. Kako kruti so bili spopadi, nam dokazuje to, da je padlo na bojišču od omenjenih treh bataljonov 47 polka 8 častnikov, 134 mož; ranjenih je bilo 15 častnikov in 281 mož; dosti jih je bilo tudi ujetih. Nevarno ranjena sta obležala na bojišču polkovnik plem. Weyraher in major plem. Marno in prišla kot jetnika v sovražnikovo last.

O hrabrem moštvu boji iz te vojne navedeno le sledeče:

Stotnik Tobitsch 5. stotnije bil je nevarno ranjen; razvodnik Karl Horvat in pešec Jože Plank sta nevarno ranjenega stotnika črez poldrugo uro spremljala po bojnem polju. Ko sta ga pa dovedla v zavetje, sta se takoj spet pridružila svojemu oddelku in se bojevala naprej.

(Dalje priložiti.)

Dne 15. decembra: Vlada je odpravila preki sod v Pragi in prepoved nošenja barv. — V Rimu je sinoči umrl ruski veleposlanik grof Muravjev.

Slovinci, darujte za društveni dom v Št. Lju.

Razne novice.

* **Iz deželne službe.** Deželni odbor je imenoval kanclista v mariborski bolnišnici gospoda Franca Doberšek za oskrbnika bolnišnice v Hartbergu.

* **Iz šole.** Okrajni šolski nadzornik v Ptujju Iv. Dreflak je dobil naslov ravnatelja.

* **Shod starih liberalcev** v Mariboru. Dne 13. t. m. so se sešli v Mariboru gg. dr. Ploj, dr. Rosina, dr. Jurtela, dr. Rudolf, dr. Lemež, dr. Sernee star., dr. Hrašovec, Roš, radenski Zemljič in še trije drugi, da se posvetujejo, na kak način bi zopet prišli do mandatov. V srce so se nam smilili ti oligarhi, bivši „voditelji“ slov. ljudstva na Sp. Štajerskem, kateri so tako „plodonosno“ delovali, da nimajo na celem Spod. Štajerskem — nobenega političnega pristaša. Še celo njih — koncipijenti in pisarji, ki so popolnoma od njih odvisni, so njih najhujši politični nasprotniki. Najbolj čudno se nam zdi, da se dr. Ploj, kateri je pri zadnji volitvi kandidiral na programu kmečke zveze, in Roš, ki je kandidiral na programu Narodne stranke, ščitita med prvake ali stare liberalce. Senzacije ni zbudilo to zborovanje starih političnih „mumij“ nobene; druge nesreče ni bilo, kakor ta, da so vsi „mногоštevilni“ zborovalci grozno zabavljali čez Kmečko zvezo, katere je organizirala kmečko ljudstvo in dala priliko ljudstvu, da isto samo odločuje v javnem življenju in se ne da voditi od — dobrih „kmečkih prijateljev“ izmed staroliberalnih advokatov.

* **Dnevnik prične** izdajati z Novim letom liberalna stranka za Spodnje Štajersko.

* **Deželnozborske volitve** se gotovo ne bodo vršile pred marcem. Zakonski predlog še do danes ni bil poslan v cesarsko potrjenje na Dunaju, ampak še leži v Gradcu.

* **Dopolnilne volitve** v trgovinsko in obrtno zbornico. Dne 17. t. m. se vršijo dopolnilne volitve v trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu v trgovinskem, obrtnem in rudarskem odseku. Do sedaj Slovenci v teh zbornicah še niso imeli nobenega zastopnika, in Nemci jim tudi zdaj nočejo nobenega dovoliti. Ali se drugokrat temu ne bi dalo opomoči?

* **K dopolnilnim volitvam** v trgovsko in obrtno zbornico v Gradcu. C. kr. volilna komisija za trgovsko in obrtno zbornico v Gradcu naznanja, da mora mož, ki voli mesto kake ženske, pri podpisu volilnega lista izrecno omeniti, da voli kot poslovođa, opravilni, namestnik ali pooblaščenec, in da e. kr. volilna komisija pod poslovođjem nikakor ne razume namestnika (opravitelja) v smislu par. 55 obrtnega reda. Za izgubljene legitimacije in glasovnice se napravijo duplikati (drugopisi) pod pogojem, da se oseba, ki hoče duplikat, legitimira. V takih slučajih bo e. kr. volilna komisija le duplikat smatrala za veljaven volilni dokument. Glasovnice, na katerih se označi krstno in rodbinsko ime, poklic in bivališče izvoljenega potom razmnoževalnega stroja so veljavne, če ustrezajo drugim predpisom. Prav tako so veljavne glasovnice s popravki, če volilec neposredno poleg popravka za lastnoročnim podpisom potrdi, da je napravil popravek sam.

* **„Obmejni kolek“** se je kaj hitro udomačil ter se je že v mnogo tisočih razpečal po svetu. Dosedaj se dobiva v sledečih prodajalnah: V Mariboru: v Cirilovi tiskarni in pri gospodu Weixlnu v Gosposki ulici. V Slov. Bistrici: pri gospodu Pinterju. Sv. Jurij ob Ščavnici: pri gospodu Farkašu. V Ljubljani: v prodajalni Katoliškega tiskovnega društva, H. Ničman. V Trstu: v prodajalni Katoliškega tiskovnega društva, ulica delle Poste. Slovenci, kupujte in razširjajte kolek: Obmejnimi bratom — V pomoč, ki se v večjih množinah dobiva le pri S. K. S. Z. v Mariboru.

* **Graško sodišče** in ljubezen do slovenskih uradnikov. Avskultant gospod Ferdo Lašič je iz Kamnika pisal županu v Motnik pismo, v katerem ga poziva, naj z ozirom na ljubljanske dogodke dvojezične napise namesti s samoslovenskimi. Vsled „prijateljske“ ovadbe je prišel Ferdo Lašič zaradi tega v disciplinarno preiskavo zaradi uradnega pregreška. Izven službe ter je bil — čuje in strmite — zaradi te malenkosti kaznovan z — odpustom iz sodne službe. Četrte ure po ti obsodbi je dobil Ferdo Lašič doktorsko dostojanstvo na vseučilišču v Gradcu.

* **Med liberalci.** Z novim letom se preseli „Novi Slovenski Stajerc“, list za hvalisanje Ploja in Jurtela, v Krško. Urednik bo mu liberalcec, tiskarna bo liberalna, vrhovno nadzorovanje v Krškem bo liberalno, vendar pa se bo list branil liberalne označbe. Ali to ni hinavstvo?

Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaju je za mesec december razdelilo črez 1000 K med revne slovenske akademike, ki so v zadnjih dneh mnogo trpeli, ker je bila „mensa academica“ zaprta. — Odbor.

Mariborski okraj.

m Mariborska slov. Citalnica ima svoj letošnji občni zbor v nedeljo, dne 27. t. m. v svojih prostorih ob 8. uri zvečer z običajnim vspešnim. Odbor prosi vse p. n. ude, da se istega udeležijo polnoštevilno.

m **Slovenska kiparica** gospica Marija Pušenjak je napravila v Mariboru kip Matere božje iz peščence, ki vzbuja občno pozornost. Kupil ga je prevzvišeni knez in škof dr. Mihael Napotnik. Umetnica se priporoča, v obilno naročbo in vrši delo po zmernih cenah.

m **Mestna hranilnica mariborska** je, kakor poroča zadnja številka „Marburger Zeitung“, povodom cesarjevega jubileja darovala: 10.000 K za nemškega otroka v Mariboru, 5.000 K za nemško gledališče v Mariboru, 1.000 K za nemški muzej, 500 K za sudmarko in 500 K za nemški šulferajn.

m **Maribor.** Konkurz je prijavil trgovec Janez Walland v Melju.

m **Mariborski občinski svet** je sprejel predlog dr. Orosla, da se prepove v mestu Mariboru od naprej razobešati slovenske zastave, ker se baje s tem Nemce izziva. Nemška nestrpnost!

m **Maribor.** Deželni poslanec Wastian je znova sprejel kandidaturu v deželni zbor.

m **Sv. Peter** niže Maribora. Poučni shod društva „Skale“ dne 13. dec. se je izvršeno obnesel. V natlačeno polni šolski sobani so naši vrli in zavedni Peterčani in Peterčanke poslušali zanimivo in koristno predavanje zdravnika gospoda dr. J. Turšiča iz Maribora. Govoril je nad poldrugo uro o omotici, o solnem piku, o ozebljini, o vtopljenici, o umetnem dihanju, o ranah itd. Živalno, poljudno in lahko umljivo predavanje je vsem zelo ugajalo. Zlate nauke je podal za prvo pomoč v nesrečah in boleznih. Bog mu plati! S tem mu izrekamo za njegov trud pristrčno zahvalo. Pokazal je, da je tudi izvrsten govornik, ne samo dober in spreten zdravnik, kakor pričajo razna priznanja v listih. Želimo in upamo, da še bo večkrat ugodil naši prošnji in bo prišel predavati. Takega pouka si želimo vsako nedeljo! — Hvaležni poslušalec.

m **Hotinja vas.** Državnemu poslancu gospodu Fr. Pišek je smrtna kosa zadala hud udarec: angelj smrti je dne 12. dec. poljubil trudno čelo 18letne ljubljene hčerke Anike, ki po zatrevanju očetovemu ni ranila z žalitvijo njegovega srca nikdar v življenju: njena ločitev mu je prva in zadnja bridkost, katero mu je Anika pripravila. Veličasten pogreb in pa krasni venei so pričali, da je zatoni la jasna zvezda lepega vzgleda, da je presajena duhteča rožica iz Marijinega vrteca na rajske livade. V soboto, na Marijin dan, jo je sprejela iz boja življenja in iz muk dolge bolezni ona „lepa“ gospa, katere živo sliko je v „Lurški pastirici“ rajna tako vspešno predstavljala ob jubileju Brezmadežne v februarju. Pišek A. nam ostane gniljiv vzgled udane potrpežljivosti v smrtni bolezni: sama je očetu branila še klicati zdravnika, češ, da raje trpi, ker je čutila, da je človeška pomoč zaman. Ostane nam prelep vzgled rahločutne dobrotljivosti: skrbno se je varovala, koga žaliti le z besedico in od očeta prejete jubilejne kronice je delila onim, ki so ji sočutno stregli; še par dni pred smrtjo je poslala jubilejno krono — bralnemu društvu. Globoko potremu očetu velja iskreno sožalje udanih prijateljev in tolažba svidenja, saj ti Anika, nad zvezdami prebivaš, veselo rajske tam uživaš, a vendar gledaš črez in črez k nam na zemljo iz nebes. Bodi ti zemljica lahka!

m **Rače.** Glede cesarskega jubileja zaslužijo Račani prav posebno pohvalo: razsvetljava, banderij, bakljada, transparenti, napisi, godba, okinčanja, zastave, polnoštevilna udeležba pri cesarski sv. maši, bogato obdarjenje šolarjev, omogočeno skoz veledušno darežljivost vseh od grajščaka do kočarja, je bilo znamenje navdušene udanosti do vladarja jubilarja. Slava zasluge gre gospodu nadučitelju, ki je bil nevidno a premišljeno duša krasni prireditvi. Dokler so slovenski kmetje do starčkov tako navdušeni za cesarja, kakor Račani, se Avstriji ni bati devetero Turčij!

m **Rače.** Kmetijska zadruga je oživela po prizadevanju gospoda Fr. Pišeka, ki je izposloval državno podporo s pogojem, da šteje zadruga 250 članov z deleži po 20 K. Torej, kmetje na noge, sami sebi v pomoč! Zadruga že nudi umetna gnojila in sicer v najboljši kakovosti: kajnit, tomaževino, kalijevo sol za travnike. Sezite po njih in rabite jih po danih navodilih, da vam obrodijo obilen sad, saj na trg spravite lahko sleherno stvar v bližnje mesto.

m **Sv. Marjeta** ob Pesnici. Letošnji cesarjev jubilej smo dne 2. t. m. prav krasno obhajali. Imeli smo slovesno sv. mašo. Po sv. maši smo se podali v lepo okrašeno šolsko sobo, kjer nam je gospod učitelj Jernej Črnko v vznesenih besedah orisal življenje in delovanje sivolasega vladarja. Šolarji so kaj lepo zapeli dve cesarski pesmi. Za spomin so dobili lepo cesarjevo sliko in vsak dve zemlji. — Letošnji zgodnji sneg nam je zaprl živino v hlev, ko bi se še lahko

pasla po travnikih. Radi pomanjkanja krme je bil primoran marsikdo prodati pod ceno svojo živino. — Slovenski šmarjetski možje in mladeniči, kaj pa bi bilo, ko bi si osnovali bralno društvo? Saj vas je precej narodnih, samo korajže je treba, pa bo! In pristopimo vsi brez izjeme h Kmečki zvezi, katero nam je tako lepo priporočal državni poslanec Roškar pred nedavnim časom. — Še nekaj! Slovenski rodoljubi in rodoljubkinje, spomnite se ob vsaki priliki ubogih šentiljskih Slovencev, katere že nemški zmaj od vseh strani objemlje in jih hoče pregnati iz lastne zemlje, da si sezidajo svoj Društveni dom. — Veliko bi se vam lahko napisal, dragi gospod urednik, o „Stajercu“ in o njegovih pristaših. Pa naj bo za drugokrat; za danes bodi dovolj. Vam, gospod urednik, in vsem vrlim naročnikom „Slovenskega Gospodarja“ želim iz lepe šmarjetske doline srečne in vesele božične praznike. — Jenuš Matevž, mladenič.

m Sv. Križ nad Mariborom. V nedeljo dne 6. t. m. je tudi naša šola priredila šolskim otrokom cesarsko jubilejsko slavnost. Slavnostni govor je imel gospod šolski svetnik in profesor Franc Hauptman iz Gradca. Govoril je najprej o lepih lastnostih našega cesarja, potem pa je prešel tudi na naše bralno društvo, češ, da ne skrbi dovolj za našo dušno hrano. Zato daruje 200 K za javno knjižnico, ki jo hoče ustanoviti s pomočjo „Prosvete.“ Prosil je občinski odbor in ude krajnega šolskega sveta, da priskrbijo ti knjižnici streho. — Proti tej nakani protestira naše verno katoliško ljudstvo kar najodločneje. Naša mladina se prav lahko izobrazuje v našem izobraževalnem društvu in ne potrebuje liberalnih knjižnic, ki samo zastrupljajo našo mladino.

m Puščava. Tudi v tihi Puščavi smo dne 2. dec. jubilejno slavnost presvitlega cesarja Franca Jožefa I. kaj lepo in slovesno obhajali. Lepa množica faranov se je zbrala k slovesni sv. maši, med katero se je streljalo in pritrkavalo. Po sv. maši smo šli v krasno ovenčan II. razred tukajšnje šole, kjer nam je gospod nadučitelj v slavnostnem govoru lepo opisal dične lastnosti presvitlega vladarja. Potem je sledilo deklamovanje in milo petje pod vodstvom gospoda učitelja. Nato so se razdelile med vse učence knjige in podobice in to, kar so jim darežljivi župljani v ta namen darovali. Stotera hvala vsem cenjenim prirediteljem te slavnosti in vsem blagim dobrotnikom šolske mladine, posebno pa še Kormanovi hiši za lepo darilo.

m St. Lovrenc nad Mariborom. Naši posiljenec so ustanovili „voršuskaso“ proti Kmečki posojilnici. Tej voršuskasi načeljujejo veliki „bogatin“ in sicer nadučitelj Moge, posestnik Novak in Heinček. Kmetje! Izogibljite se te od narodnih nasprotnikov proti vaši posojilnici ustanovljene posojilnice. Voršuskasa je z omejenim poroštvom, vsak član jamči samo z 40 K. Varnost za hranilne vloge je torej pri kmečki posojilnici večja!

m Za Društveni dom v St. Ilju je poslal gosp. Anton Lorbec, posestnik pri Sv. Urbanu nad Mariborom, našemu uredništvu 1 K. Bog plati!

m Sv. Ilj v Slov. gor. Kmetijsko bralno društvo je najelo za čitalnico sobo v hiši gosp. Baumana zraven g. Lorenčiča. Vse šentiljske Slovence in Slovenke, posebej pa še naša ude, vabimo, da se prav pridno poslužujejo lepih knjig in koristnih časopisov, ki bodo od sedaj naprej tam na razpolago.

m St. Ilj v Slov. gor. Naše bralno društvo je dobilo po rajni blagi dobrotnici H. Sparl vilolo 300 kron, tako da znaša svota za Društveni dom po odbitih procentih nad 700 K. Blag spomin vrli Slovenki! Ves nabrani denar se vestno oskrbuje in nalaga v domačo hranilnico. Če je mogoče kateri izmed darovalcev izpuščen v izkazih, je pomoča na pošti in prosimo takojšnjo reklamacijo. Na pomoč obmejnim bratom!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Pri nas se je ustanovilo dne 5. marca t. l. društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb. Društveni, iz 26 članov obstoječi odbor je izvolil dne 25. junija t. l. v smislu par. 14. društvenih pravil sledeče gospode: dr. Kronvogel, c. kr. dež. sod. svetnik, predsednik; Franjo Welle, veleposesnik, namestnik; Josip Janžekovič, župnik, blagajnik; Ivan Pajtlar, župnik, namestnik; Jakob Kopic, nadučitelj, tajnik; Josip Mavrič, nadučitelj, namestnik. Prošnje za podporo so se poslane vsem občinam sodnega okraja, mnogim denarnim zavodom, okrajnemu odboru itd. Imenovanemu društvu so dosedaj pristopili ti-le gospodje s sledečimi prispevki: dr. Kronvogel, c. kr. dež. sod. svetnik, 100 K, ustanovnik; Janžekovič Jože, župnik, 10 K; Zmave Jože, župnik, 10 K; Vraz Anton, župnik, 2 K; Sijanec J., nadučitelj, 2 K; Marinič, nadučitelj, 2 K; Maurič J., nadučitelj, Kovačič J., učitelj, Berlić H., Klemenčič J. po 1 K; Mlinarič J., posestnik, 1 K; nadučitelj Ješovnik S. in učitelj Skrijanc F., Maichen F., Skrijanc F., Seligo J., Ješovnik T. in Krener R., kaplan, po 2 K; nadučitelj Blenk E., učitelj From A., From T., Valenčak M., po 1 K; nadučitelj J. Kopic 3 K; učitelji Zabukošek A., Wutt Jos., Hohnik A. po 2 K; Urek J. 1 K; Bog plati. Prihodnjič dalje.

m Slov. Bistrica. V pisarni c. kr. notarja Vistalerja je baje zaloga ptujskega „Stajerca.“ Morali bi se čuditi, in vendar se ne čudimo. Sploh se ta gospod tako obnaša, da že v lastnih vrstah vlada protijemu opravičeno ogorčenje. Ker mu je „Stajerc“ tako na srce prirastel, mu gotovo ustrežete, slovenski kmetje, ki smatrate „Stajerca“ kot sramoto in nesrečo za naš narod, da ga kar najmanj nadlegujete. Po-

magate si lahko drugače in še manj stroškov boste imeli.

m Iz Slov. Bistrice. Dolgo je že hodil mariborski protestantovski pastor Mahnert v naše mesto, kjer živi tudi par protestantov. Če bi bil hodil samo zaradi njih, bi mu tega nihče ne zameril. Pa kdor pozna le nekoliko Mahnerta, sme po pravici dvomiti, da je prihajal le z namenom, skrbeti za dušni blagor slovenjistiških protestantov. Svoje večere je prirejal v prostorih otroškega vrta, in obiskovali jih niso le naši protestantje, temveč tudi drugi — večinoma pač iz radovednosti. Zahajali so pa tja celo nekateri nemški veljaki in s svojo udeležbo dajali potuho protestantovskemu „apostolu“. Ko se je to jesen otvorila nova šola za mestno občino z nemškim učnim jezikom in se je otroški vrtec preselil v prostore nove šole, je hotel tudi Mahnert tjakaj premestiti svoje shode in se za to potegoval pri krajnem šolskem svetu mestne občine. Ta je bil v veliki zadregi, zakaj če bi bil dovolil Mahnertu prostore v novi šoli, bi se bilo zdelo to vsaj zelo čudno in sumljivo celo tistim okoličanom, ki menijo, da je za njih otroke edina pot do sreče čisto nemška šola. Šolski svet je torej enoglasno odklonil Mahnertovo prošnjo. Človek bi mislil, da je storil to iz prepričanja in načela, in si bo pastor najel za svoje shode kak primeren majhen lokal (velikega itak ne potrebuje za svoje protestante) in bo stvar mirno končana. Toda kaj se je zgodilo? Ne ve se, kako je prišlo. Dejstvo je, da je imel Mahnert drugo adventno nedeljo svoj shod v dvorani okrajnega zastopa. To so gola dejstva. Tisti gospodje, ki so kot udje mestnega šolskega sveta odklonili pastorjevo prošnjo za prostor v novi šoli, so mu kot udje okrajnega zastopa prepustili dvorano okrajnega zastopa slovenjistiškega. (Okraj, kaj poročes na to?)

m Slov. Bistrica. Dne 10. dec. se je otvorila lokalna železnica iz kolodvora v mesto Slov. Bistrica. Da je v mestu bilo mnogo frankfurtaric, se ne čudimo, a da so tudi kolodvor deželne železnice okrasili s prusaskimi zastavami, pa je več ko čudno. Mogoče je bilo to c. kr. državnim in deželnim uradnikom na čast. V Avstriji je namreč marsikaj mogoče, med drugim tudi to, da se v njej c. kr. uradniki, kakor smo videli, tudi deželni glavar, prav dobro počutijo v senci vsenemške, torej profavstirske zastave. Hm, hm! Sicer pa je cela otvoritev imela prav klaverno lice. Ko so ob prihodu vlaka krepko zaorili živokliči in popolnoma zadušili jetični hajl, so se nekako premišljali, bi li izstopili ali ne — mogoče so mislili, da se je novi lukamatija zmotil in jih zapeljal v deveto deželo, kamor bi radi Slovence spravili. Nazadnje pa so le spoznali, da so na pravem mestu ter so po blagoslovljenju korakali peš v mesto. Videti je bilo, kakor da bi bistriški voditelji imeli težko vest! Mi kmetje privoščimo meščanom železnico, a odločno smo zoper to, da bi mi za druge plačevali. Kako pride okraj do tega, da bi za vsakoletno zgubo, ki je neizogibna, plačeval 4000 K, ko ima vendar edino le mesto od nje korist, okraj pa nič. Kdor hoče komod biti, naj si sam plača. Ali ni tako, gospod Stiger, „priatelj“ slovenskega kmeta?

m Slov. Bistrica. Nismo najzadnji mi mladeniči; o tem sem se prepričal na socialnem tečaju, ki se je vršil 9. in 10. dec. v tukajšnjem hotelu Avstrija. Nismo se strašili raznih ovir, ki so se nam tuptam stavile na pot. Junaško smo jih zmagali. Bil je pa tudi tečaj lep, da malo takih. Predavalo je na tečaju mnogo govornikov, in sicer: o krščanskem socializmu, nasprotnikih krščanskega socializma in njih nauku: obširno in poljudno razpravljali gospod dr. Kovačič iz Maribora. Stranke v Avstriji, osobito na Slovenskem: govoril gospod Zagar iz Poljskave. Politična in nepolitična ter gospodarska organizacija: gospod župnik Medved. O časnikarstvu in agitaciji: Jože Suš. Občina in okrajni zastop: kaplan Sagaj. Društveni in shodni zakoni: stud. iur. Cesnik. Ob tej priliki se je tudi ustanovilo izobraževalno društvo za slovenjistiško župnijo, katerega novoizvoljeni odbor priča, da bo tudi krepko delovalo. Mi pa, dragi mladeniči, se držimo zlatih naukov, ki so jih zasejali govorniki v naša srca, ker le potem nam je pričakovati zarjo boljše bodočnosti.

m V Mariboru priredi dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne družba sv. Cirila in Metoda otrokom slov. vrta v zavodu šolskih sester božičnico s tem-le vsporedom: I. Koračni a: Telovadska (P. A. Hribar). II. Deklamacija: V pozdrav dobrodošlim (Urbanek Jožef, Bezjak Marija, Tratnik Vida). III. Pesem: Pozdrav (H. Pfeleger). IV. Igre: 1. Vojaske navinci pri jaslicah (Več dečkov) general (Verstovšek Boris). 2. Krožna igra: Zima, (deklamuje Šerbel Anton), pojo vsi. 3. Dramatska igra: Božični večer, prizor iz družinskega življenja. Ivanka, (Kramerič Marija), Slavica (Urbanek Malka), Cirilček (Verl'č Gabrijel), Janeček (Veranič Jožef), otroci; mati (Kotnik Ana), prvi angelj (Ksar Filomena), drugi angelj (Rosina Tanja), tretji angelj (Bende Marija), sirota (Ferlan Lizika). 4. Krožna igra: Božič v gozdu. V. Pesem: Božična (Janko Leban) vmes živa podoba „Jezusček“ (Rosina Fedor). VI. Deklamacija: Zahvala in voščilo k novemu letu (Glaser Julij). VII. Sklepna pesem: Lahko noč! — Razdelitev daril.

m III. izkaz darov za „Društ. dom“ v St. Ilju v Slov. gor. Od 1. — 7. grudnia so darovali gg in korporacije: Dr. Sil. Hrašovec, Novo Mesto 10 K; Milko Hrašovec 1 K; Jernej Pavlin, kaplan, Cerkljica (Kranjsko) 50 K; Anton Bukovec, kaplan, Prihova pri Konjicah 3 K 4 v. z geslom: „vesela družba pri vinarici črtni, pošilja ta dar obmejni domovini“. Ob priliki svojega zodenjavanja daroval Zlateški Andrejček pri Sv. Jurju ob juž. žel. 2 K; tamburaši v gostilni Simončevi istotam 1 K; upravnštvo „Slov. Naroda“ nabralo 20 K; uprava „Slovenca“ 56 K 64 v.; Anton Kocbek, žu. n'k Sr. Križ nad Mariborom, dar Mohorjanov, 5 K; Piliš Galunder, istotam, 2 K 40 v.; Franc Zilčar nabral v gostilni na Kukovicem v St. Jurju ob j. ž. 4 K 64 v. Skupaj v tem izkazu 155 K 79 v., v prejšnjih izkazih 277 K 88 v.; vsega skupaj 433 K 60 v. Začetek za naš „Slovenski dom“ — kakor ga bomo imenovali — je storjen. Sprejmite velikodušni darovalci, imenoma tukajšnjih Slovencev našo najrajšejo zahvalo! Da pa bo nam omogočeno

postaviti ta naš zaželeni in tako krvavopotrebn „dom“, ki bo najmočnejši naš mejnik in opora tukajšnjega Slovenstva, prosimo vse Slovence in Slovenke, ki jim je obstanek Slovenstva v St. Ilju na srcu: Darujte za „Društveni dom“ v St. Ilju! Spominjajte se obmejnih bratov posebej ob Božiču in Nov. letu ter ob vseh veselih in žalostnih prilikah. — St. Ilj v Slov. gor. 18. dec. 1908. Za odbor: Fr. Zebot.

m Bralno društvo pri Sv. Auli na Krembergu ima v nedeljo, 27. decembra popoldne po večernicah svoj občni zbor. Po izvolitvi odbora se predstavlja narodna igra „Neža z Bleda“. K ob lni udeležbi vabi odbor.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Postopanje nemških trgovcev. V trgovskem svetu je povsod navada, da se v slučaju, če koga zadene nesreča, stanovski tovariši med seboj podpirajo. Zlasti bo vsak pošten trgovec priskočil tovarišu na pomoč, če je vsled gospodarskih neprilik bil prisiljen napovedati konkurz. Ptujski nemčurski in nemški trgovci so seveda drugačni. Ko je morala letos tvrdka Mahorič in Seligo ustaviti plačila, so se nekateri ptujski nemčurski trgovci posebno potrudili, da bi preprečili vsako poravnavo. Nekdo je poslal hujskajočo in lažljivo okrožnico, ki svari upnike pred poravnavo in jasno kaže, da je njen namen, uničiti slovensko trgovino. Kake vrste duševni plod je bila ta okrožnica, se jasno vidi že iz tega, da je neka dunajska, torej nemška tvrdka, razširila protiookrožnico, kjer postopanje ptujskih poštenjakov primerno označuje in zlasti nekomu očita take reči, katere bi se ne pustil vsakdo reči. Seveda dotični na to okrožnico ni reagiral, ker se je moral bati dokaza resnice. Pa šli so še dalje. Tri tvrdke, med njimi ena, ki se posebno štuli Slovincem, so nakupile mnogo tirjatev po nizki ceni, večinoma po 60—65%, in so potem slovenskima trgovcema odrekli vsak popust. Njihova nakana se ni posrečila. Poravnava se je sklenila kljub temu in trgovina prospeva bolje kot prej. Seveda pa so ptujski gospodje naredili dobro kupčijo, ker so dobili na pol zastoj pridobljene tirjatev popolnoma izplačane. Ni čuda, da so potem lahko podarili zloglasni Súdmarki znesek 2000 K. Potrebno se nam je zdelo, to širši javnosti naznaniti, da se vidi, s kakimi ljudmi imamo opraviti. Slovenske okoličane pa pozivljamo, da se še trdneje oklenejo narodnih trgovcev in obrtnikov po geslu: Svoji k svojim!

p Hajdin. Tukaj vlada splošno navdušenje za sv. misijon, ki se obhaja v spomin trojnega jubileja. Dobri župljani se ga pridno udeležujejo. Prepričevalni in vspodbudljivi govori č. oo. misijonarjev rodijo že zdaj mnogo dobrega sadu. Bog daj le stanovitost!

p Iz Vurberga se nam poroča: Pred nekaterimi leti je privandral v našo faro mož, katerega smo vsi smatrali za odločnega Slovence. Njegova mati sploh ni znala besedice nemški. Tukaj si je vzel v najem gostilno in trgovino. Prebivalci so radi obiskovali njegovo gostilno in trgovino ter mu pridno prinašali slovenske groše. Sedaj se je pa naenkrat ta mož prelevil v Nemca in je celo pred več gosti v svoji gostilni zatrjeval, da je Nemec. Slovenci že vemo, kaj je naša dolžnost.

p Slov. kršč.-soc. tečaj pri Veliki nedelji, ki se je vršil dne 9. in 10. dec., je bil prav zadovoljivo obiskan. Predavatelji: gg. dr. Hohnjec, jurist Kovač, kaplan Močnik in kaplan Stuhec so razpravljali o krščanskem socializmu, o nasprotnikih istega, o občini in občinskih volitvah, o kmečkem vprašanju, o društvem in shodnem zakonu, o politični in nepolitični organizaciji, o strankah v Avstriji, osobito na Slovenskem, o časnikarstvu in agitaciji. Ob sklepu so imeli navdušujoče govore vrli mladeniči Gašparič in Bežjak od Velike nedelje, Poplatnik od Sv. Lenarta ter akademik Kovač.

p Na Seniku se je zastrupil dne 8. t. m. posestnik Anton Kokol, in sicer je vzrok njegovega nesrečnega dejanja veliko žganjepitje ter pomanjkanje denarja.

p Ormož. Tukajšnji klobučar gospod K. Jurčec je prišel v konkurz.

p Ormož. Pri nas se ustanovi nova lekarna. Koncesijo je dobil gospod Gustav Trautvetter iz Gradca.

p Ključarovec pri Ormožu. Stojimo na koncu starega leta in moramo si priznati, da smo preteklo leto doživeli precej žalostnih dni, pa tudi veselih nam ni manjkalo. Letina je bila srednje dobra, le da so nam zadnji pridelki, kakor repa, zelje in solata ostali pod snegom, katerega nam je nebo veliko prezdaj poslalo. V političnem oziru je ostalo vse pri starem, tako da smo lepo mirno spali, kakor polh v zimi, ne meneč se za to, kar se okoli nas godi. Po drugih župnijah imajo povsod kako bralno društvo in mladeniško zvezo, pri nas tega vsega pogrešamo, in sicer težko pogrešamo, ker tomaževski fantje smo vneti za napredek, le prave roke nam je treba, ki bi nas vodila. Trdno upamo, da nam prihodnje leto vlije novo moč in korajžo v naše zaspane ude. V to pomozi Bog in sreča junaška! — Ključarovski fant.

p Od Sv. Tomaža pri Ormožu se nam piše: Zakasnil sem se neko večer, da sem, nekoliko tudi vsled slabega vremena, prav počasi kimal domov. Bilo je že precej pozno. Pa grem iz Vičanece proti Seniku in vidim, da je pri neki hiši še luč. Radoveden, kaj neki mora biti, pogledam skozi okno. Kaj vidim? Očka S... ležijo v postelji in prebirajo svojo priljubljeno ptujsko krito. No, si mislim, ta je pa lepa, tako za narodnega in katoliškega moža se drži, pa bere glasilo nemškutarskih kramarjev. Pa pridem do

drugega njegovega soseda. Tudi tukaj luč. Pogledam skozi okno. Tukaj pa imajo krito po mizi razgrnjeno in kar trije zijajo vanjo. Je moralo biti gotovo nekaj silno zanimivega. Skoda, da me je pot privedla do gozda, kjer nisem mogel nič več opazovati. — Zakasneli popotnik.

p Občina Šardinje pri Ormožu je tudi v spomin 60letnice vladanja Njih Velikanstva cesarja Franca Jožefa I. dan 2. dec. kaj lepo in veličastno častila. Že v terek na predvečer so se kurili kaj pridno po hribih in dolinah kresovi; hiše in zunaj hiš je bilo vse lepo razsvetljeno, streljalo se je iz možnarjev zelo dolgo v temno noč. Posebno lep je bil videti kres pri Florijanu Kuharič, županu na Lešnici, pri Marku Zinku v Šardinju in pri Matjažu Gašpariču v Ključaroveh. Tisto veselo noč ni nikdo mislil na spanje, ampak vselega in čutečega srca je že vsakdo čakal ranega jutra, katerega so že spet topiči pozdravljali. Potem pa smo šli k slovesni sv. maši, da smo molili za našega milega in dobrega vladarja in cesarja Franca Jožefa I. Bog nam ga ohrani še veliko let.

p Sv. Bolfenk na Kogu. Hranilnica in posojilnica pri Sv. Bolfenku na Kogu začne poslovati v nedeljo dne 20. dec. po službi božji. Vsi domačini se vabijo, da se v obilni meri poslužujejo te domače kmečke posojilnice ter vlagajo pri njej svoje hranilne vloge, kakor tudi v potrebi jemljejo posojila. V načelnstvu posojilnice so: Jožef Munda, posestnik v Vodrančih, načelnik; Ignac Vrbanič, posestnik v Vodrančih; Lovrenc Dajčbauer, posestnik v Gomili; Ivan Zdravec, župnik pri Sv. Bolfenku; Anton Podgorelec, posestnik v Jastrebcih. Ravno tako so tudi v nadzorstvu najodličnejši možje cele župnije.

p Sv. Florijan ob Boču. Tudi pri nas smo obhajali 2. dec. cesarski jubilej prav lepo in čedno. Da vse drugo, kar se je v to svrhu storilo, preidemo, omenim le igro „Čudoviti deček“, ki se je omenjenega dne in v drugič pretečeno nedeljo predstavljala v šolskih prostorih. Mladi igralci (šolarji) in pet odraslih oseb so svoje vloge zares prav izvrstno rešili. Bilo je pravo veselje gledati te mlade španske viteze, kako so se pripravljali na boj zoper hudega duha. Igra je vzeta iz življenja sv. Jožefa Kalasanskega. Kostume (obleko) smo si izposodili iz Dunaja.

p Sv. Križ tik Slatine. Pri nas smo imeli nedavno dva jako pomenljiva poučena tečaja. Dne 26. nov. se je v čitalnici bralnega društva vršil združni tečaj za šmarsko-rogaško združno okrožje. Udeležence so poslale posojilnice na Slatini, pri Sv. Emi, v Podčetrniku, pri Sv. Petru na Medvedovem selu in na Ponikvi. Predaval je nad vse zanimivo nadrevizor Pušenjak. Okrožni odbor je bil soglasno izvoljen sledeči: nadžupnik Korošec, predsednik: župan Počivavšek, podpredsednik: kmet Vrečko, tajnik. Tečaj je s premnogimi navodili izredno navdušil udeležence za delo pri posojilnicah. — Dne 9. in 10. dec. smo imeli za šmarski in rogaški okraj tukaj socialni tečaj S. K. S. Z. za moše in mladeniče. Udeležencev je bilo 80. Razven Zuma, Sv. Stefana in Kostivnice so bile vse župnije obeh okrajev lepo zastopane. Poučevali so dr. Korošec, nadžupnik Korošec, župnika Segula in Gomilšek, nadrevizor Pušenjak ter jurist Ogrizek. Vselej jako zanimivih govorov je vladalo veliko navdušenje med mladeniči in moži za naša katoliško-narodna načela, kar se je pokazalo kaj lepo ob sklepu tečaja. Težko smo se ločili drug od drugega. Ob slovesu so govorili: župnik Gomilšek, kaplan Sinko, Verk (Sv. Peter), Strašek (Sv. Ema), jurist Ogrizek, Javornik (Sv. Vid), Zabukovšek (Ponikva), Skale (Šmarje), Bele (Rogatec), Debelak, Conč in Prah (Sv. Križ). Naj obrodilo obilo sadov!

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomer. Socialni tečaj se bo vršil pri nas dne 29. in 30. dec. za ljutomerski in gornjeradgonski okraj. Pozor!

1 Križevci pri Ljutomeru. Umrl je dne 5. dec. bivši posestnik Janez Filipič iz Lukavec. Rajni bil je občesposhtovan, kar je pričala mnogobrojna vrsta pogrebcev. Pri odprtem grobu so mu domači pevci pod vodstvom gospoda nadučitelja Herzoga zapeli dve žalostinki. N. v m. p.!

1 Stara cesta. Krajni šolski svet na Stari cesti je v svoji seji dne 29. listopada t. l. vložil prošnjo na okrajni šolski svet za stare šolske počitnice in k temu opozarja še druge krajne šolske svete.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Tudi pri nas smo cesarjev jubilej prav svečano obhajali. Pred šolo, katere okna so bila krasno z lampijoni razsvetljena, se je bliščal transparent, ki je kazal cesarjevo podobo in leto 1848 in 1908. Po hišah so bila vsa okna razsvetljena. Povsod raz hiš so vihrale zastave. Na dan 2. dec. je bila ob 9. uri šolarska maša. Veteranci in gasilci so parado nastopili. Po sv. maši so se postavili na trgu pred šolo, kjer se je staremu veteranu Filipiču iz Brkovec, kateri se je bojeval na Laškem leta 1848, častno pripel zlat jubilejni križec. Okoli 12. ure so gasilci odkorakali k skupnemu obedu v gostilno gospe Trstenjakove, kjer so se vrstili govori o cesarju kot jubilantu. Na prijazno povabilo okoslavsko-dragotinskega župana gospoda Nemca odzvali smo se, da gremo en oddelek gasilcev k njemu na dom, kjer je imel 86letnemu starčku Jerneju Kolarju se izročiti zlat jubilejni križec. Omenjeni je oblekel, kakor nam je poročal gospod župan, že v 18. le-

tu vojaško suknjo in jo nosil čez 9 let neprenehoma. Bojeval se je za cesarja in domovino največ na Laškem. Ko mu je bil tako pripet zlat križec, je starček od veselja jokal; fantje pa so peli in vriskali.

1 Muršček. Dne 6. dec. se je zgodila tukajšnje-mu posestniku Kosmajerju velika nesreča. Njegova žena je namreč pustila 4letnega otroka samega v hiši. Otrok je prišel v kuhinjo, kjer se je kurilo. Nesreča je hotela, da se mu je užgala obleka. Dobil je take opekline, da je vsled njih umrl.

1 Gornjeradgonski okrajni zastop je razpisal povodim jubileja Njih Velikanstva cesarja Fr. Jožefa I. podpori dvema učencema, katere sta v sadjarskih in vinarskih šolah in rojena v tem okraju. Vsak učenec dobi po 100 K. Prošnje, in sicer neokolekane, je poslati kar najhitreje na gornjeradgonski okrajni zastop.

1 Kapela. Povsod so prirejali velike veselice in druge reči na čast cesarjevemu 60letnemu vladanju. Tudi mi Kapelčani nismo hoteli zaostati. Naš gospod župnik Meško so nam preskrbeli, da smo v cerkvi še bolj častljivo obhajali spomin cesarjevega 60letnega vladanja. Preskrbeli so nam za to petdnevno jubilejno slavnost tudi dva gospoda kapucina iz Lipnice, o. Čirih in o. Rebere, ki sta vodila to krasno slavnost. Ljudstva se je vseh pet dni kar trlo iz vseh sosednih župnij.

1 Kapela pri Radgoni. V proslavo letošnjih jubilejev vršile so se pri nas duhovne vaje pod vodstvom č. gg. patrov kapucinov lipniških od dne 28. nov. in bile dne 2. dec. t. l. končane s slovesno sv. mašo in z zahvalno pesmijo „Te Deum.“ Udeležba je bila obilna in kakih 1800 jih je sprejelo sv. obhajilo. Za veliko skrb in trud č. gg. o. Benediktu in o. Janezu, kakor tudi č. gg. spovednikom bodi s tem izrečena javna zahvala. Bog plati!

1 Sv. Križ pri Ljutomeru. Čebelarstva podružnica ima svoj redni občni zbor s običajnim spredom na Štefanje, dne 26. t. m. po ranem sv. opravilu v šoli. Vabljeni ste vsi člani, pa tudi drugi čebelarji, ki se niste udje naše za napredek čebelarstva na Murskem polju preprotno podružnice. — Pridite vsi!

1 Sv. Križ na Murskem polju. Naše Bralno društvo priredi veselico dne 27. t. m. v Hauptmanovi gostilni s predstavo velike gledališke žaloigre „Mlinar in njegova hči“ s sodelovanjem domačih tamburašev. Začetek ob 4. uri popoldne. K udeležbi vabi vsa sosedna bralska društva, kakor vsacega posameznega. Odbor.

1 Vojaško veteransko društvo pri Sv. Križu na Murskem polju priredi toboho dne 24. t. m. v Jurešovi gostilni v Boreh. Začetek ob 6. uri popoldne. Čisti dobiček je namenjen za pogrebne stroške rednih in podpornih članov. K mnogobrojni udeležbi vabijo vsacega. Odbor.

1 Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni priredi 27. t. m. ob pol 5. uri v prostori g. L. Karbaša a efektno toboho, pred katero se bo vršila igra „Najdena hči“, ki jo bodo predstavljale članice Gornje Radgonske „Dekliške zveze“. Nastopijo tudi novooznovani Gornje Radgonski moški pevski zbor kmet. bral. društva. Prijatelji društva, domači in sosednji, pridite! — Slovenci — rodoljubi od blizu in daleč 27. t. m. vas najljubneje vabi in pričakuje v Gornjo Radgono odbor.

1 Gornjeradgonskega okrajnega čebelarstva podružnica ima svoj občni zbor v nedeljo 20. decembra 1908 pri Sv. Juriju ob Ščavnici v gostilni g. Trstenjak po večernicah. Na dnevnem redu je: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo blaginje in tajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. Odbor.

1 Dekliška zveza k. s. izobraževalnega društva pri Sv. Petru na Medvedovem selu pnovi na Štefanovo ob pol 5. uri popoldne v župnišču predstavo prelepe Marjice igre „Lurška pastirica“. Domačini in sosedje, ki se igre niste videli, udeležite se polnočevitno na Štefanovo predstave. Dosejanji obiskovalci je niso mogli prehaliti.

Slovenjgraški okraj.

s Soštanj. Socialni tečaj se bo vršil pri nas dne 29. in 30. dec. za soštanski in slovenjgraški okraj. Pozor!

s V Zavodnem bo občni zbor enotnega izobraževalnega društva v nedeljo po božiču 27. dec. takoj po večernicah v društveni sobi.

Konjiški okraj.

k Konjice. Dan cesarjevega jubileja so Konjice kaj lepo praznovali. Trg ves v zastavah, brez nacionalnih, ker je tako želel občinski svet. Na predvečer lepa razsvetljava, bakljada z godbo. Pri slavnostni sv. maši se je kar trlo ljudstva iz vseh stanov. Šolarji slovenske šole so v lepo okrašeni sobi petega razreda lepo deklamirali in peli v proslavo cesarju ter bili obdarovani s knjižicami in podobami. — Novo leto se bliža, kmetje Slovenci, spomnite se svoje Kmečke hranilnice in posojilnice! Vzdigajte denar drugod in prinesite ga v domačo, varno hranilnico! Sloga jači, nesloga tlači! — Nagloma je umrl posestnik Stefan Bornekar v Gabrovljah. Bil je sicer naš političen nasprotnik, a drugače dober gospodar. N. v m. p. — Slama, ki je iz prve roke na Ogrskem veljala 140 K, prodala se je v Konjicah za 700 K. Kdo drug ima ta dobiček, kakor prekupei. Kmetje, ali je potrebna kmetijska zadruga za poljske pridelke, ali ne, sodite po tem vzgledu sami.

k Zreče. Tukajšnje društvo „Straža“ bo v nedeljo, dne 20. decembra po večernicah imelo občni zbor. Društvo je svojim članom naznanilo, da nas bo pri letošnjem obnem zboru počastil gospod dež. poslanec Terjav.

k Zreče. Povodim cesarjeve šestdesetletnice smo, kakor ob zlati sv. maši papeževi, razsvetlili okna. Dne 2. decembra se je pa z dvakratno službo božjo vsem župljanom ponudila priložnost, da so vladarjev jubilej lahko obhajali v cerkvi. A šolarji so slavnost slavili po svoje še tudi v šoli, kjer so v to svrhu ljubko-lično opremili eno sobo. Tu je gospod nadučitelj Sel opisal slavno in križev-polno življenje presv. vladarja. Končavši svoj govor je po vrsti klical na oder mlade govornike in deklamatorje, skle-

poma tudi enega nešolarja. Zapela se je še cesarska pesem in s tem završila lepa slavnost.

k Zreče. Dne 2. dec. smo se po opravljeni jubilejski slavnosti v cerkvi in šoli podali na občinsko hišo. Tu je gospod župan Winter s primernim nagovorom izročil krasno diplomu gospodu Francu Videčniku po domače Janže, katerega je občinski zastop imenoval častnim občanom v pogledu na „zasluge, katere si je pridobil za tridesetletno neutrudljivo delovanje v blagor občine, kot občinski odbornik in svetovalec.“ Proslavljenec je v svojem odgovoru želel gospodu županu in odbornikom, naj bi ljubi Bog tudi njim dal priložnost, da bi dolge vrste let zamoogli delovati za blagor občine.

Celjski okraj.

c Zadržan tečaj v Celju. Še enkrat opozarjamo vse članice Zadržne Zveze, kakor tudi vsa izobraževalna društva na združni tečaj v Celju, ki se vrši v času od 11. do 16. januarja 1909. Povsod, kjer delujejo novooznovljene posojilnice, naj bi se prijavil jeden izobražen mladenič ali mlad posestnik za obisk tečaja. Prijave kakor tudi prošnje za podelitev podpore v svrhu obiska tečaja se naj kmalu pošljejo Zadržni Zvezi v Mariboru. Natančen program tečaja je v Gospodarskih novicah.

c Celje. Boj za mandat med celjskimi nemškutarji. Celje ima s priveski za Nemce dva mandata. En mandat privošči prejšnjemu poslancu in odborniku Stallnerju iz Vojnika. Drugi mandat bi pa rad imel meščanski učitelj Avgust Aistrich. Temu pa hudo nasprotuje dr. Ambrožič, ki mu postaja Aistrich nevaren konkurent. Seveda se v tem volilnem okraju Nemci lahko prepirajo med seboj, ker jim Slovenci niso nevarni.

c Celje. G. Ferdinand Golobranc, stavbeni podjetnik v Gaberji pri Celju, je naklonil Kat. podpornemu društvu v Celju jubilejni dar 100 K. Društveni odbor mu izreka tem potom najtoplejšo zahvalo.

c Celje. Naš okrajni šolski svet je 3 leta in 2 meseca posloval, čeravno je bil pri svojih sejah nesklepčen. Temu je sedaj storjen konec. V seji dne 9. decembra t. l. bil je zopet sklepčen. Do tega je pa tako prišlo: Peterim udom, od okrajnega zastopa izvoljenim, je meseca septembra 1905 dotekla volilna šestletna doba. Na njih mesto niso mogli stopiti postavno izvoljeni nasledniki, ker je vlada okrajni zastop že 13. decembra 1904 razpustila. Stari udje so torej mislili, da imajo še naprej klicani biti k sejam okrajnega šolskega sveta, ker bi sicer ta bil brez njih nesklepčen in tisto brebivalstvo, ki nosi šolska bremena, v njem nezastopano: saj občinski zastopi tudi poslujejo čez volilno dobo, dokler jim volitve ne priskrbijo postavno izvoljenih naslednikov. Zato sta stara uda, kanonik dr. Gregorec in g. (Anton Brezovnik, dne 12. decembra 1905 pismeno zahtevala, naj še dalje ostaneta v okrajnem šolskem svetu in se kličeta s tovariši vred k njegovim mesečnim sejam. Toda nesklepčen okrajni šolski svet celjski, pravzaprav pa bivši glavar, baron Abfaltretn, je dne 13. februarja 1906 sklenil, zahtevo kratkoma odbiti. Ugovor zoper ta „sklep“ je potem deželni šolski svet zavrgel z odlokom z dne 17. maja 1906, št. 2434. Zoper ta odlok so dr. Gregorec, Anton Brezovnik pa dr. Vrečko predložili priziv na naučno ministrstvo — brezuspešno. To je namreč z odlokom z dne 19. oktobra 1906, št. 31731 ves priziv odbilo. Sedaj se je dr. Gregorec s tovariši, namreč Antonom Brezovnikom in dr. Vrečkom, obrnil na upravno sodišče, in to je njegovi pritožbi ugodilo v javni seji dne 1. februarja 1908. Pripoznalo je postopanje šolskih oblastev kot proiipostavno ter odloke in sklepe v tej zadevi vse razveljavilo. Glavni razlog je bil: okrajni šolski svet je šolska oblast, ki mora vselej zmožna biti postavno poslovati. To je pa le mogoče, kadar sodelujejo vse njegove skupine, katere je deželni zakon za šolsko nadzorstvo z dne 28. februarja 1869, D. Z. št. 11 natančno določil, namreč ne samo zastopniki vlade, cerkve in učitelstva, ampak tudi zastopniki davkoplačilcev, ki nosijo šolska bremena. Slednje ima postavno voliti okrajni zastop in če je ta kakorkoli zadržan izvoliti nove ude, ostanejo stari, dokler ne dobijo postavno izvoljenih naslednikov. Vselej te zmage pri upravnem sodišču je okrajni šolski svet celjski dne 9. decembra t. l. bil zopet postavno sklepčen. edtem je dr. Dečko umrl. Ostanjejo torej še v krajnem šolskem svetu gospodje: dr. Gregorec, Anton Brezovnik, doktor Vrečko in Martin Lednik s Petrovč, bržčas „dosmrtni“ njegovi udje, ker ni upati, da bi v doglednem času zopet deloval okrajni zastop celjski.

c V celjski okolici je umrl vrl mož Ostrožnik, ki je svoje dni z agitacijo veliko pripomogel, da je prišla celjska okolica v slovenske roke. Slava njegovemu spominu! N. v m. p.!

c Galicija pri Celju. Ni je menda na svetu njeve, kjer bi kljub skrbnemu delu med dobrim žitom ne zrastle kak plevel; ravno tako tudi ni kraja, kamor bi med dobrimi časopisi ne zahajal kak slab pohujšljiv list. Ravno tako je tudi pri nas. Imamo, hvala Bogu, že precej dobrih, v katoliškem duhu pisanih časnikov naročenih, ali med njimi prihaja, kakor toča med blagodejnim dežjem, ptujski smrduhar, z imenom „Stajerc.“ Čudno se mi zdi, da mnogi kljub vsem žalitvam, pretepom in pobijanju Slovencev od strani Nemcev, in kljub temu, da „Stajerc“ zlorablja naš slovenski jezik v to, da omenjene hudobije zvrča na

mirne Slovence, še ne opustijo tega hinavskega, v slovenskem jeziku pisanega, nemškega časnika, ter plačujejo in s tem podpirajo našega najhujšega narodnega nasprotnika. Povsod se sedaj uvaža geslo „Svoji k svojim“, a za ta strup slovenskega naroda pa gre toliko lepega denarja v nemške roke — in to iz popolnoma slovenskih rok! Ni li to sramota za ves slovenski narod, ki se mi zdi v tem podoben tistemu, ki je hotel svojega sovražnika z lakoto uničiti, ter mu je z eno roko branil si jesti dobiti, z drugo pa mu je sam živež v usta tlatil. Torej proč s tem listom, naročajte si rajši „Slovenski Gospodar“, „Naš Dom“, „Domoljub“ itd., kjer dobite tudi za mali denar dosti lepega in poučnega berila, pa ne podpirajte s tem nemurjev. Gališka župnija se mora sčasoma očistiti; otrešli smo se liberalizma (ki pa sedaj po uplivu neke osebe spet hoče dvigati glavo), in upamo, da se bomo vsaj sčasoma še tudi „Stajerca“.

c Dobrna. Otroci tukajšnje ljudske šole so priredili dne 2. dec. ljubko cesarsko slavnost. Za lep uspeh sta se veliko trudila gđe. učiteljica Levstikova in gospod učitelj Pregelj. — Slovenski občinski zastop je imel ta dan slavnostno sejo, pri kateri je občinski odbornik gospod župnik Kukovič slavil Nj. Veličanstvo cesarja-jubilanta. Občinski zastop je odposlal potom okrajnega glavarstva izraze hvaležne udanosti in zvestobe presv. vladarju.

c Mozirje. Po raznih časnikih so se že grajali nemški napisi po Savinjski dolini, a kljub vsemu grajanju je še malo napisov izginilo. V Mozirju se še vedno nahaja slavno znani napis „Bierhale“; lastnik tega napisa je Ivan Lipold, to je tisti gospod, ki je dne 4. oktobra na protestnem shodu v Mozirju kmete iz dna srca navduševal in klical: bodimo edini in držimo se gesla: „Svoji k svojim“, sedaj pa se je celo pridružil, da ne odstrani nemškega napisa. Iv. Lipold je tudi nekako v sorodu s „Hotel zur Post“, tudi ta napis se še vedno blišči kot zarja naprednjakov. Tu so gospodje, ki nosijo ptujskega „Stajerca“ v žepu in hodijo od hiše do hiše ter poprašujejo, če že vedo, kako imenitno da „Stajerc“ piše. Oh, ti vrl Savinjski Sokol, kako lepo razproširaš svoje peroti okrog Linhart. Ti pa, vrl slovenski kmet, drži se vendar gesla: Svoji k svojim!

c Laški trg. Kako goreče ljubi naše kmečko ljudstvo svojega presvitlega vladarja, pokazala je zopet sobota dne 5. grudnia t. l. Tukajšnji kmetje, po večjem dosluženi vojaki, hoteli so tudi proslaviti 60-letnico slavnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. Najeli so v ta namen pri Sv. Mihaelu slovesno sveto mašo. Zbrali so se pri kapeli pod cerkvijo, ter sli skupno na hrib, kjer so se jim pridružili še novi prišleci. Tam jih je biviš četovodja Mihael Hrastnik po vojaško razvrstil ter jih nato oddal g. Gunkelnu kot poveljniku. Godba je zaigrala, zastavonoša, 78 let stari Andrej Kačur, je dvignil prapor in moštvo je odkorakalo v cerkev. Ko so po slovesni službi božji potihnili zadnji zvoki cesarske pesmi, podala se je mnogobrojna množica pred cerkev, kjer je še gospod Gunkel navzoče slavnosti primerno nagovoril, nakar so zaorili navdušeni živio-klici na čast jubilarju ter zaključili to še tudi priprosto, a vendar tako lepo in z velikim veseljem prirejeno slavnost. Čast torej vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli do te lepe prireditve! Krasno zastavo, ki so jo kupili prireditelji, so darovali v trajen spomin podružni cerkvi pri Sv. Mihaelu, kjer se je slavnost obhajala. Kakor je pokazala prirejena slavnost, katere se je udeležilo veliko dosluženih vojakov, bi bilo umestno, ustanoviti veteransko društvo.

c St. Rupert nad Laškim. Kakor je že znano širši javnosti, imela sva s tukajšnjim nadučiteljem F. Zupančičem dolgo, skoro eno leto trajajočo tožbo, ker mi je nadel častni priimek „potenciran lažnik.“ Ko sem jaz v prvi inštanči dne 14. avgusta t. l. pri sodnji v Laškem propadel, kljub temu, da sem imel 50 prič in kljub temu, da je izmed njegovih osem prič sedem zoper njega priseglo in le ena zanj, tedaj je zagnalo vse slovensko liberalno časopisje strašen vrišč, češ, šentrupertski kaplan je z debelimi črkami tiskani „potenciran lažnik.“ Samo v enem tednu sem bil menda petkrat počesčen s tem častnim naslovom. Pa jaz sem se liberalni jezičnosti le smejal, ker sem dobro vedel, da še ni vseh dni večer, zato tudi nisem niti enkrat ne odgovoril na to blatenje. Samoobsebi umevno pa je, da sem vložil priziv in sicer pri c. k. okrožnem sodišču v Celju. Pri obravnavi dne 10. dec. je bil nadučitelj, ne da bi se katera mojih prič poklicala, — bile so mu že njegove odveč — obsojen v primerno kazen 100 K in v poravnavo vseh ogromno narastlih stroškov. Kajti obravnave so se vršile v Mariboru, na Laškem in v Celju z zastopniki na obeh straneh. Ker se je torej dne 10. t. m. moja nedolžnost sijajno dokazala, zato odklanjam častni priimek „potenciran lažnik“ od svoje osebe, in ga pošljem rajši na naslov koga drugega, če ga le želi. Da mi liberalno časopisje, ki mi je dobro ime oblatilo, ne bo dalo nobenega zadostila, sem prepričan, pa ga tudi ne potrebujem. — Anton Penič.

c Hrastnik. Semkaj se preseli kot občinski zdravnik dr. B. Žizek iz Vojnika.

c Rečica ob Savinji. Trška občina Rečica je, kakor se nam poroča, v javni seji dne 11. t. m. sklenila več resolucij in protestnih izjav, ki se tičejo krivičnega, nekulturnega postopanja nemških buršev napram slov. dijakom na Dunaju in v Gradcu. Obsojajo se nemiri v Pragi in strahovlada nemških buršakov, kojim na ljubo se je poslalo na mogočni, dina-

stično vedno čuteči bratski češki narod krvnika. Preki sod naj izgine, Cehom pa se naj da zadoščenje. Odobrava se aneksija Bosne in Hercegovine, pa le pod pogojem, da se podeli narodu ravnopravnost v istini, ne pa samo na papirju. Italijanom se načeloma priznava pravica do ital. vseučilišča, kateremu predpogoj pa mora biti slovenska univerza v Ljubljani že ustanovljena in enako češka v Brnu. Resolucija glede slovenskega vseučilišča v Ljubljani slove doslovno tako: „Zahtevamo, naj država izpolni slovenskemu narodu svoje dolžnosti označene v členu XI X. drž. osn. zakona z dne 21. dec. 1867, drž. zak. broj 142, da ustanovi v Ljubljani popolno slov. vseučilišče, kot edini pogoj našemu napredku. Obenem izjavljamo, da nismo več voljni prenašati molče vladinega preziranja naše ravnopravnosti.“ Občinski zastop sklene resolucije poslati „Narodni zvezi“ drž. poslancev zaradi nadaljnjega brezobzirnega, enotnega delovanja in v roke drž. poslancev, blagajnika podpornega odbora, g. dr. Ignacij Žitnika, dar kron 25 v podporo dunajskega slov. dijaštva. Nadalje se pripozna podpora kroa 10 za graške visokošolce v roke rodoljubnega g. dr. Benjamin Ipavice.

c Rečica ob Savinji. Trško-občinski zastop Rečica je v svoji javni seji dne 11. dec. t. l. daroval namesto venca za spomenik svojemu bivšemu častnemu občanu, preblagemu č. g. Pat. Viktor Jerančič znesek kron 20. Rajni je deloval v prid ljudstva nad 38 let v samostanu č. o. frančiškanov [M. Nazaret. Čast in večni spomin možu, ki je bil odločen in vedno na svojem mestu: „da večnih nas otmo grehov!“

c Petrovče. Tudi Petrovčani smo prav slovesno in dostojno proslavili cesarski jubilej. Gospod Josip Polanc nam je podaril 25 kg smodnika, da so tudi topiči daljnemu svetu naznanjali naše veselje in navdušenje. Občinstvo pa je praznično oblečeno pohajalo po vasi, pelo cesarsko himno in klicalo živio našemu dobrotljivemu jubilarju. Drugi dan pa smo se zbrali skupno z učiteljstvom in šolarji pri slovesni sv. maši. Po sv. maši se je vršila še slavnost v novi šoli z lepimi nagovori in deklamacijami. Ves ta dan smo praznovali kot vesel praznik.

c Zibika. Ker neki tukajšnji dopisnik „Stajerca“ našega č. g. župnika tako neopravičeno in nesramno napada, smo sklenili, se tistega dopisnika, katerega dobro poznamo, izogibati, pa tudi na to delati, da se „Stajerc“ iz naših občin, kolikor bo le mogoče, popolnoma odpravi. — Več Zibčanov.

c Zibika. Zahvala. Gospod Simon Strenkl, uč. v p. in posestnik na Tinskem, daroval je pri jubilejni slavnosti, dne 2. dec. 1908 za uboge šolarje 20 K, za kar se mu tem potom izreka najprisrčnejša zahvala. — Sol. vodstvo Zibika pri Šmarju, dne 3. dec. 1908. Jos. Purkhart, nadučitelj.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Kaj lepo smo pri nas skončali letošnji trojni jubilej ob priliki praznika Brezmadežne, na katerega smo se pripravljali s slovesno tridnevno. Ta dan se je namreč vršil pri popoldanski službi božji slovesni vsprejem mladencev in deklet v Marijino družbo. Po nagovoru domačega župnika je bilo v družbo vsprejetih 83 deklet in 24 mladencev, ki so z gorečimi svečami v rokah navdušeno odmolili posvečenje. Po vsprejemu je domači župnik blagoslovil krasno družbeno zastavo za dekliško Mar. družbo z dražestnim trakom. Cela slovesnost je naredila velik utisek na vse dobromisleče. Mladina naša pa se je čutila presrečno ob vsprejemu v družbo Brezmadežne. Daj Bog, da ostane stanovita v najlepši družbi!

c Sv. Pavel pri Preboldu. Veseli, pomenljivi dan 2. dec. ostane tudi nam St. Pavljanom, posebno mladini in prijateljem mladine v dolgotrajnem spominu. Že prejšnji večer nas je zanimala razsvetljava na oknih in druge slavnostne prireditve. Pokanje topičev pa se je razlegalo po vseh straneh. Pri slavnosti sv. maši, katero je daroval g. kaplan ob obilni udeležbi vernega občinstva, ste bili blagoslovljeni dve novi šolski zastavi. Zgodilo pa se je tudi nekaj, kar ni posebno v čast naši slovenski občini in posebno ne občinskemu odboru: nemška brzofavka, poslana presvitlemu cesarju. Tozadevne činitelje si bomo zapomnili. — Dne 1. dec. se je ponesrečil tukajšnji posestnik, Jurij Mohor, ko se je vračal iz gozda domov. Našli so ga še-le drugi dan mrtvega. Vzrok smrti ni dosti znan. To je že tretji slučaj tragične smrti v kratkem času. — Dne 3. t. m. je preminul Martin Šoster, narčnik Stajerca ter velik zagovornik soc. demokracije. Umrl je neprevideno. Bodi mu Bog milostljiv sodnik.

c Šmarje pri Jelšah. Živ pokopan je bil dne 7. dec. delavec Anton Tatschko. Pri kopanju jame se je odtrgal večji kos zemlje nad njim in ga zasul. Crez eno uro so ga izvlekli iz jame, a je bil že mrtev.

c Kat. slov. izobraževalno društvo za šmarski okraj priredi v nedeljo, dne 20. dec., ob 3. uri pop. v prostorih Habjanovih velik političen shod, pri katerem govori dr. Korošec o starostnem zavarovanju in nastopijo še drugi govorniki. Možje in mladenci šmarskega okraja, pridite vsi na ta važni shod, da se razgovorimo o starostnem zavarovanju, pa tudi o slov. vseučilišču.

c Loka pri Zidanem mostu. Rehe um, tajč pohrusten. Dokler je živel Gamšek, ki je bil veliko let načelnik požarne brambe, je ta imela nemški poveljni jezik. Upali smo pa, da se uvede slovensko povelje, kadar bi Gamšek ne bil več načelnik. In ko je Gamšek umrl, so imeli gasilci shod, na katerem se je si-

cer z večino glasov sklenilo, da se uvede slovensko povelje; manjšina pa, ki se je vlekla za nemškutarijo, se je kregala tako dolgo, da je novi načelnik grozno modro razsodil: „Pa naj pri starem ostane.“ In tako imamo v slovenski Loka zopet tajč kumandošpraho. Tisti, ki se sedaj za nemščino vlečejo, so pač za 50 let prepozno na svet prišli. Gut slauh!

c Loka pri Zidanem mostu. Kmetje so že pred več meseci podražili mleko od 16 na 20 v liter, kar je popolnoma opravičeno, ko mora kmet tudi vse dražje plačevati, in ker je posebno krma silno draga. — Cesarjevo 60letnico smo obhajali slovesno: na večer pred 2. dec. med slovesnim zvonenjem bakljada po vasi, razsvetljava, umetni ogenj, streljanje; možakvojski so sredi vasi pred Marijino kapelo navdušeno zapeli cesarsko pesem in razne domoljubne pesmi; dne 2. dec. se je zbrala velika množica k cesarski sv. maši. — Na Marijin veliki praznik dne 8. dec. so vrla dekleta Marijine družbe krasno uprizorila „Lurško pastarico.“ — Pogreba Petra Kulino se je slovensko katoliško izobraževalno društvo udeležilo mnogoštevilno in z društveno zastavo. Liberalcem tudi to ni po volji, pa kdo se še zveni za nje.

c Šmartno na Paki. Umrla je dne 13. dec. v Celju pri č. šolskih sestrah po kratki a mučni bolezni Anica Praprotnik, po domače Jerčeva, doma v Rečički vasi, v nežni mladosti, stara 18 let. Bila je vzgled mladini, nada in veselje starišev. Kakor si poznava v jolicea poišče skrit in varen kraj, da lahko cveti in da je varna pred strupenimi vetrovi, ravno tako si je tudi Anica poiskala kraj, kjer bi njena nedolžna duša bila varna pred viharji življenja. Podala se je k č. šolskim sestram v Celje. Kakor skrben vrtnar žlahtno rožico presadi na topel in varen kraj, da je ne bi okužili zimski vetrovi, ravno tako se je dopadlo nebeškemu vrtnarju, presaditi to cvetko, nedolžno Aničino dušo, tja, kjer ni zime, ne nevarnih vetrov, tja, kjer je večna pomlad in večna radost. Zalujochi rodbini pa naj bo v tolažbo zavest, da ona že uživa plačilo za svoje vzgledno in pobožno življenje.

c Rečica ob Savinji. Ustanovni shod „Kat. slov. izobraževalnega društva“ se vrši neprekinjeno na kvaterno nedeljo dne 20. t. m. v začasnih društvenih prostorih (gosp. Turniška). Vpored: 1. Pozdrav. 2. Namen in potreba društva: izobraževalno delo. 3. Pravila. 4. Volitev odbora. 5. Nasveti. Za obilno udeležbo se priporoča sklicatelj.

Brežički okraj.

b Okrajni zastop v Brežicah, namreč stari, l. 1903 izvoljeni, je razpuščen, in vladnim komisarjem imenovan dosednji načelnik baron Moscon — proti hudemu odporu brežičkih Nemcev. Nekateri slovenski volilci se pritožijo na upravno sodišče, ker namestništvo ni dopustilo, da bi se novoizvoljeni okrajni zastop konstituiral brez zastopnikov mesta Brežice: namestništvo se v svojem odloku sklicuje na neko zastarelo odločbo upravnega sodišča.

b Podčetrtak. Jubilejska slavnost, katere se je priredila s tukajšnjo šolsko mladino dne 2. dec., je lepo uspeša. Z veseljem so pričakovali učenci dan velike patriotične slovesnosti, zato so pa tudi navdušeno izvajali vse točke slavnostnega vsporeda. Vsi navzoči: stariši, odlični gosti, zastopniki občin in krajnega šolskega sveta, prijatelji in dobrotniki mladine in šole so z zadovoljnostjo in priznanjem odlikovali prireditelje in mladino.

b Sevnica ob Savi. Naše katoliško izobraževalno društvo je imelo v nedeljo dne 22. nov. l. redni občni zbor. Iz poročila je razvidno, da je društvo prav dobro napredovalo. V odbor so bili voljeni gg.: predsednik Matija Markl (tudi prej predsednik), podpredsednik Franc Meglič, tajnik Josipina Senica, tajniški namestnik Vinko Moro, blagajnik Fr. Drobne, blag. nam. Anton Korenc, knjižničar Anton Hribšek, vsi tudi prej. Mlademu društvu želimo pri njegovem delu najboljšega uspeha.

b Zabukovje pri Sevnici. Dne 2. dec. se je pri nas slovesno obhajala slavnost v čast cesarskemu 60letnemu jubileju. Na predvečer je slovesno zvonenje in glasno gromenje topičev naznanjalo slovesnost prihodnjega dne. V sredo po sv. maši smo se zbrali v krasno okinčanem prvem razredu tukajšnje dvo-razrednice, kjer smo občudovali lepo petje in deklamacije šolskih otrok. Posebno so nam ugajali lepi govori tukajšnjega gospoda nadučitelja in gospoda šolskega vodje iz Podgorja. Tudi neki mladenci tukajšnje lare, kateri se je letos udeležil slovenskega jubilejnega romanja v Lurd, je v kratkih besedah omenil lurski jubilej ter vsem pričujočim otrokom podaril po eno jubilejno lursko podobico v spomin.

Iz drugih slovenskih dežel

† Umrl je v Celovcu v soboto, dne 12. t. m. vodja tiskarne „Družbe sv. Mohorja“, gospod Vekoslav Legat, v starosti 56 let, za probujo koroških Slovencev zelo zaslužen mož. Bodi mu lahka zemlja slovenska!

† Mladeniška organizacija na Kranjskem je obhajala dne 8. dec. lep praznik. Organizirani mladenci so se ta dan udeležili korporativno, vsak odsek v svojem domačem kraju, skupnega sv. obhajila. Vsled sklepa občnega zbora Z. T. O. so na ta način praznovali jubilej sv. Očeta in Matere božje. Predsedstvo Z. T. O. se je poklonilo prevzvišenemu kne-

zoškofu, kjer je predsednik brat dr. L. Pogačnik v svojem nagovoru na presvitelega knezoškofa prosil, da naj isti sporoči sv. Očetu, kako je organizirana slovenska mladina praznovala njegov in Marijin jubilej. Presviti je vzradoščen nad to manifestacijo v daljšem odgovoru povdarjal svoje veselje nad njihovo mladeniško organizacijo, katero smatra za cvet vseh kranjskih organizacij. Kakor so bili „Sokoli“ pionirji liberalizma in hočejo biti sedaj razširjevalci svobodne misli, tako naj bodo ti mladeniči „pionirji misli krščanstva.“

† Zavarovalni tečaj priredi v Idriji Strokovna zveza dne 19. in 20. dec. Spored je ta-le: Dne 19. dec. Zvečer ob 9. uri: Zgodovinski pregled zavarovanja. Temeljna zavarovalna določila. Körberjev vladni načrt. Dne 20. dec. Začetek ob 9. uri dopoldne. Spored: Nova vladna socialna predloga. — Popoldne. Končne opazke. Kritika, ki se je bo lahko udeležil vsak udeleženec. Sklepi.

Drobfinice.

d Sežiganje sladkorja v bolniških sobah. Po nekaterih krajih v Evropi imajo ljudje navado, da sežigajo v bolniških sobah sladkor. Zdravniki se ti navadi niso protivili, misleč, da to ne škoduje, a da bi bilo sežiganje sladkorja koristno, niso verjeli. To ljudsko šego so smatrali za prazno vero. Sedaj pa se je izkazalo, da je pravo zadelo ljudstvo, četudi morda ne ve, zakaj je sežiganje sladkorja koristno. Profesor Trilbert na Pasteurjevem zavodu v Parizu je namreč zdaj dokazal, da se s sežiganjem sladkorja nareja plin, ki uničuje bacile. Trilbert je sežgal pod stekleno posodo, ki drži dva in pol litra, pet gramov sladkorja. Ko so se shladili nastali sopari, je spravil v odprtih steklenih cevah pod posodo bacile legarja, tuberkuloze, kolere, koz itd., in v teku pol ure so bili vsi bacili, ki prenašajo bolezen, umorjeni. Učinek plinov, ki se narejajo pri sežiganju, opazujemo lahko tudi na drug način. Če sežgemo kos sladkorja v zaprti posodi, v kateri je smrdljivo meso ali smrdelca zaprtinjakova vsebina, izgine smrad popolnoma. Ljudske navade niso slučajne.

d Milijonarka gladu umrla. V Budimpešti je živela vdova Fleischer, ki je stanovala v majhni sobi in živela zelo siromašno; vsak teden je samo enkrat jedla kaj toplega. Sprejemala je tudi milodare, imela je pa devet trinadstropnih hiš. Premoženje ji je opravljal neki odvetnik. Nekega dne je šla k njemu; poročal ji je, da še dve stranki niste plačali stanarine. Odkodniku je naložila, da takoj oba dolžnika toži. V veži pa se je potem zgrudila in umrla. Zdravnik je dognal, da je umrla gladu, razburjenje zaradi dolžne stanarine pa je smrt pospešilo.

Književnost.

§ Esperantski krožek v Mariboru nam pošilja: Na prvem zborovanju združenih slovanskih esperantistov ob priliki zadnjega svetovnega esperantskega kongresa v Drazdanih se je pozdravljala z navdušenjem ustanovitev prvega slovenskega esperantskega krožeka. Da izvrši naš krožek (Maribor, ob parku 1, III.) prvo svojo večjo nalogo, da izda namreč popolno slovnico esperantskega jezika za Slovence, se obračamo zopet na slavno občinstvo z nujno prošnjo, da nas podpira v večji meri ko doslej z naročili. (Obračamo se posebno do slovenskega razumnštva, z vso gotovostjo pa pričakujemo, da se prijavijo dotični p. n. gospodje, ki smo jim poslali tozadevne tiskovine, ki so povzročili naši itak zelo suhi blagajni velike stroške. Povdarjamo pa še enkrat, da sprejemamo iz srca radi tudi naročila tistih, ki ne nameravajo postati esperantisti, ki pa podpirajo s svojim cenjenim naše stremljenje. (Knjiga bode stala 2 K ter se razpošiljala po poštne povzetju.)

§ Nove šmarnice za leto 1909 izidejo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru pod naslovom: „Šmarnice romarja jeruzalemskega“, 32 premišljanj, začrtal na dotičnih svetih krajih na potovanju v Jeruzalem k velikonočnem prazniku leta 1889, izdelal po vrnitvi F. S. Šegula, župnik pri Sv. Roku ob Sotli. Njih prevzvišenost dr. Mihael Napotnik, knezoškof lavantinski, blagovolili so posvečenje tega delca milostivo sprejeti, kar ga bode gotovo vernim Slovincem toplo priporočalo. Razven mikavnega berila za majniško pobožnost je drugi namen knjižice, pripravljati med ljudstvom pot za veliko vseslovensko romanje v Jeruzalem na jesen l. 1909. Tokrat bo šlo! Per Mariam ad Jesum (Po Mariji k Jezusu)!

Najnovejše novlce.

V državnem zboru se je včeraj pričela razprava o nujnosti prvega branja aneksijske predloge in tozadevnih nujnih predlogov. Nujnost je utemeljeval krščansko-socialni voditelj princ Alojzij Liechtenstein, ki se je postavil v svojem govoru popolnoma na stališče Jugoslovancov. Kot prvi govornik v razpravi je govoril dr. Susteršič, ki je izjavil v imenu vseh jugoslovanskih klubov, da stopajo Jugoslavlani prvič v debato (razpravo) po aneksijski o tem predmetu in da stoji Jugoslavlani na stališču, da se mora tudi Bosna in Hercegovina združiti v eno državno celoto z drugimi jugoslovanskimi deželami pod krono Habsburžanov. Nujna dolžnost vlade je, da da Bosni in Hercegovini

takoj pravo ustavo, ki bo jamčila samoodločevanje prebivalstva.

Sv. Ema. Mladeniška zveza ima v nedeljo dne 20. dec. podučen shod po rani maši v kaplaniji.

Gornji Grad. Pridite gledat na Stefanovo ob 1/3. popoldne igro „Mlinar in njegova hči“, petje, deklamacije in tamburanje. Igra se v župnijskih prostorih. Svoji k svojimi! Vabi vas iskreno odbor izobraževalnega društva.

Listnica uredništva.

Prepozno za to številko smo dobili te-le dopise: Studenica, Reg. Slatina, Loka, Slivnica pri Celju. — Valed pomanjkanja prostora smo morali odložiti: Borec, Sv. Ivan pri Trstu, St. Jernej pri Konjicah, Dramlje, Kočice, Zibika, Kapela, Sv. Križ pri Ljutomeru, Vitanje, Planinska vas, Videm. — Vransko: Menimo, da je škoda za prostor, da bi o tem še dalje razpravljali. Pozdravljeni! — Slovenska Bistrica: Še se prej dobili od druge strani. Hvala! — Loka pri Zidanem mostu: Istotako. Rajhenburg: Brez podpisa v koši!

Vposlano.

Gospod J. E. Weizl, Maribor.

Z veseljem Vam naznamim, da sta moja puna — ki sta najbrže že bila bolana, ko sem ju kupila — z uporabo Vašega sredstva „Palma“, rešena. Ko že 3 dni nista ne jedla ne pila, sem jima vaukih 2 ur po 1 srednjo žlico od „Palma“ zalila. Kmalu sta začela sama zobati ter Palma piti, in v 14 dneh sta bila — kljub velikemu mrazu — ozdravljena. Za božič sicer ne bosta pripravna, a smelo ju smatram za dobro novoletno pečenko. Z dobro vestjo morem torej vsakemu posestniku perutnine Vaš res neprecenljiv preparat „Palma“ priporočati.

Z udanostjo

Maribor, 20. decembra 1907.

26. nov. 1908. — Prvo državno perutnino in kuncerejsko društvo na Dunaju je vsled skoci več mesecev s „Palma“ doseglih ugodnih preskuševalnih uspehov vpeljalo ta preparat v svoja velika društvena rejšča. 1000

Ole

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Opravična številka A 200/8

Štefan Kaufmann

trgovina z železnino

v Radgoni,

priporoča 938

peči,

štedilnike (Sparherd)

in vsakovrstno posodo.

Prostovolj. sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v St. Lenartu sta po prošnji lastnikov na prodaj po javni dražbi sledeči nepremičnini, in sicer vl. št. 43 in 44 kat. obč. Spod. Voličina, za katero se je ustanovila izključna cena v znesku 10.000 K. Dražba se bo vršila dne 21. prosinca 1909 ob 9. uri v Spod. Voličini.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je v 1/4 letu po dražbi pri sodnji vložiti in 5% obrestovati od dneva dražbe.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodnji odd. I. 1018

C. kr. okrajno sodišče St. Lenart na Štaj. oddelek I. dne 27. nov. 1908.

Oznaniilo.

Ker je Križevska opekarna na Murskem polju že večidel dogotovljena in se bode prihodnjo pomlad z najmodernejšimi stroji začela vsakovrstna opeka izdelovati, se sprejme voditelj, ki je v tej stroki skušan in zvežban in tudi razume slovensko knjigovodstvo.

Prosilci za to službo se naj pismeno oglašijo s priloženimi spričevali najkasneje do 1. marca 1909 pri vodstvu Križevske opekarnice, pošta Križevci pri Ljutomeru.

1022

Načelstvo.

Pozor! Čitaj!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, osobito se priporoča — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vseh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaestorica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroda naravnost od:

P. Jurišića,

656 lekarnarja v Pakracu št. 201 (Slavonija).

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 12. decembra 1908.

Gradec 52 20 70 62 43
Dunaj 20 71 24 4 66

Oglas. Na prodaj je na Slov. Koroskem gostilna pri farni cerkvi poleg žel. postaje ter premogokopa oddaljena samo II. postaji od Celovca ter jezera. H gostilni pripada nekaj njiv, travnikov, in gozda. Hiša je enonadstropna, na novo zidana, h kateri pripada naravna prostorna klet v skalo, kar je najbolj pripraven za večjega vinogradnika ali vinskega trgovca. Kupci naj se blagovolijo obrniti na France Kamnika, v Ljubljani, Sotška št. 4. 1016

Prodaja se novozidana hiša s 3 stanovanji in trgovino mešanega blaga. Obstoji iz gospodarskega poslopja, živinskega in treh svinjskih hlevov. Vrt. Pobrežje št. 215 pri Mariboru. 1013

Ženitna ponudba. Vdovec, 39 let star, 12.000 kron premoženja v gotovini, se želi poročiti z dekletom ali vdovo brez otrok, ki bi imela kmetijo ali približno enako premoženje v gotovini. Ne gleda se na zunanost, pač pa na pridnost in poštenost. Morebitna ponudba se pošlje pod „Zeleni travnik št. 40“ poste restante Sv. Benedikt v Slov. gor. Stroga tajnost z jamčeno. 1015

Zanesljiva deklica, ki bi se dala sčasoma tudi za prodajalko porabiti, se takoj sprejme v Mariboru, Dravska ulica št. 6 pri Ludoviku Hlustigu. 1014

Marljiški praktični sodarji z dobrim zasluzkom, trajno nameščeni, z božičnim dopustom, lahko pri nas takoj vstopijo. Plača po akordu od komada. Ravnotako rabimo tudi izučene marljive ključavničarje, ki so dalje časa v tovarnah delali, in pomočnike za montažo. Tivornica Cementa Portlanda Dionicio Društvo Lengenfeld Bakar pri Reki. 1017

Na prodaj je pod Pilštanjem, 30 minut od Kozjega ob okrajni cesti v ravnini lepo posestvo obstoječe iz zidane hiše, gosp. poslopja in svinjaka, zraven spadata dobri travniki, njive, sadno drevje in vodnjak pri hiši, v rodovitnem kraju; prodaja se za primerno ceno. Oglašiti se je treba pri Rozaliji in Mariji Belinc, posestnice v Pilštanju. 1025

Pridnega hlapca, ki bi imel veselje pomagati v cerkvi kot mežnar in doma pri kmetijskem delu sprejme ob novem letu Tone Goršek, organist v Gotovljah, pošta Zalec. 1020

Dobro ludoča kovačnica z vsem orodjem, edina v obsežnem kraju Gotovlje, se, ker je prejšnji kovač umrl, da takoj v najem. Oglašiti se je pri Mariji Vipotnik, Gotovlje pošta Zalec. 1021

Mlinski stroji se prodajo po ceni in sicer: 1 par 48" nemških mlinskih strojev z vsemi železnimi in lesenimi deli, — 1 stroj za čiščenje pšena „Austria“ (Hoerde in Comp). — 1 valjar z 25 m dolgoti vretena z zavojem, predstavke, stroj za ščetati — zavoj — tri železna okna 2 m visoka, 120 m široka, vse skoro novo. Vpraša se pri „Gutsverwaltung Sannegg“, Braslovče Savinjska dolina. 975

Lepo posestvo, v lepi legi 1/2 ure od Sv. Lenarta v Slov. gor. v Partinju obstoječe iz 22 oralov zemlje, in sicer iz prav lepega sadovnjaka, ki meri 6 oralov ter lepa polja, travnik in les, ter zidana hiša s spodnjo kletjo, stiskalnico ter prav dobro obdelanim vinogradom. Vse zraven zidanega poslopja. Prodaja se skupno ali na več kosov. Vse v najboljšem stanu ter tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Povpraša se pri Franc Veberič Ivanjci št. 8 pri Radgoni. 990

Ruske galošne z zvezdo „Provodnik“, usnjate gamašne, razne copate, dežnike, nogavice in rokavice, priporoča

P. Kostić

v Celju. 176 (1)

Pozor trgovci!

V najem ali pa tudi prodaja se zaradi družinskih razmer lepa velika hiša, na kateri je trgovina, z lepim vrtom in sadonosnikom pri veliki cesti blizu cerkve v bližini Maribora. Kje se izve v upravnistvu. 994

Lepo posestvo v večjem mestu Spod. Stajerske, z dobro idočo gostilno, ostajališčem, lepimi hlevi, veliko ledenico in lepim vrtom, se pod jako ugodnimi pogoji prodaja. Kje, se izve v upravnistvu tega lista. 968

Išča se neka slovenska rodbina Joh. Jurjovetz in Joh. Podberšek (rudokop), ki se nahaja nekje v pokrajini Ogrski. Če je komu kaj znano o tej rodbini, se ponižno prosi, naj blagovoli to naznani v upravnistvu Slov. Gospodarja v Mariboru. Kdor to naznani, dobi takoj 5 kron nagrade. 1008

Naznanilo. Trgovina z mešaním blagom se da v najem, 5 minut od postaje, en četrt ure od cerkve. Naalov v upravnistvu. 1007

Vinogradniki pozor!! Kdor želi kupiti, na suho cepljene trte in sicer, W. Riessling na podlagi R. Portalis, po 13 K, stotina I. vrste, stotina II. vrste po 8 K. Oglašiti se je na naslov: Franc Selinšek, trtnar, pošta Črna gora pri Ptuj. 1011

Na prodaj je prostovoljno nova hiša z lepim vrtom v ravnini, pet minut od farni cerkve, zraven glavne ceste, pripravna za kakaga rokodelca. Po dogovoru tudi njiva in gozd. M. K. v Račici p. Loka-Zidanemost. 1012

Starejši viničar se takoj sprejme na posestvu Stribovec pri St. Ilju v Slov. gor. Vpraša se v gostilni Polak. 1004

Lepa kmetija z novo zidano hišo in živinski prostori za 16 glav živine, vse močno z opeko krita, za glavno cesto ležeče nad 40 oralov polja, travnika in zgornjo polovico sečnega gozda se prodaja zaradi družinskega razmer. Cena 15000 K. Kje pove uredništvo. 997

Mnogo, mnogo 1.000.000 K

bi že samo v našem cesarstvu letno več prigrisodarili, ko bi se p. n. posestniki posluževali „Palma“, ki pospešuje opiranje vsakovrstnih perutnih in dojitnih živali, jih obvaruje boleznim in ozdravi sigurno, če so belane za difterijo ali pa v prebavilih. 1 K pošt. znamk (nakazano 6 v. več) prinese Palma z navodilom poštne prosto; spod 4 K ni povzeta! Priporočam se L. E. Weizl, priprav. žir. živil, Maribor, Zofijin trg 3. Čez sto priznanj. Prospekt prosto. 1001

Protin,

revmatizem, trganje po udih, celo najtrdovratnejšo bol odstrani hitro in gotovo samo iz rastlinskih snovi sestavljeno na znotraj uporabljajoče „Remmlovo“ protivnetno in revmatično olje. Maza ne haasne nič. Steklenica z navodilom uporabe 6 K. Veliko sijajnih zahvalnih pism. Kem. Pharm. laboratorij Karl Remmel, Landshut 113 Bavarako. 861

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhljaja (luskin) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončiča 5 K. Prosim, da se naroči čim prej. Naalov je: P. Jurišić, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.